

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
véletlenek fel.

Felölös szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Hőseinkért.

A fővárosi központban egy lelkes gárda Klebelsberg gróf vezetése alatt fáradhatatlanul szövi annak a szervezetnek a szálait, melyből a legnemesebb emberi intézménynek, a hadigondozónak kell virágzó életre kelnie, hogy a magyar állam és a magyar társadalom együttes maga megbecsüléséből gyöngéd kezekkel és a legodaadóbb szeretettel betapasszuk azokat a mély sebeket, mikből ez a gyilkos háboru tengernyi vért és még több könnyet fakasztott. Ez a lelkes gárda és tetterős vezére mindent elkövet, e akhogy testté váljon az íge, mely ifju királynénk ajkain így csendült föl:

»Legszebb kötelességünk, hogy méltón gondoskodjunk a trón és a haza védelmében rokkantá váltakról és az elesett hőseink családjairól.«

Tisztában vagyunk azonban vele, hogy maga a szervezet, bárminő lelkiismeretesen alkossák meg, csak ür s váz és élettelen szervezet marad, hanem visz bele lelket, ha nem termékenyíti meg a nemzet összességének együttérzése. Igaz, hogy az állam az eszme megpendítésével és a kezdet megindításával korántsem merítette még ki ebben az irányban ráháruló kötelességeit. Még sok a tennivalója s áldozatot is kell bőven hoznia. Azonban legfőleg csak fél sikert biztosíthat a hadigondozónak, holott a teljes siker itt egyenesen a nemzeti becsület kérdése.

A nemzeti becsületet ezen a ponton nem menthetjük meg másként, mint hogy valamennyien a hadigondozó szolgálatába állunk. Nagy és apró, gazdag és szegény és ur es napszámos egyaránt. Azzal a minden különbség nélkül való együttérzéssel, mint hős katonáink a vérükkel öntözött harctereken, ahol egyformán szenvednek és pusztulnak azért, hogy mi itthon biztonságban éljünk. A legkevesebb, ami az ő halálmegvetésükért, dicső önfeláldozásukért kijár, az, hogy elnyomorodott tengődésüket emberileg elviselhetővé tegyük, hogy gyámsoltalanul maradt övéik kezéből kivesszük a koldusbotot s hogy legalább

ennyivel háláljuk meg azt a soha el nem muló ragyogást, melyet hősiségükből a nemzet homlokára fontak.

S ennek a hálának nem is szabad ellobbanó szalmalágnak bizonyulnia. Égnie kell kiolthatatlanul mindaddig, míg csak minden seb meg nem gyógyult, minden csöpp könny fel nem száradt, amíg csak lelkünket be nem tölti a megnyugvás, hogy mindezt megtettük, ami erőinktől tellett. Illessen meg mindnyájunkat ifju királynénk szeretete, mely elsőnek szegődött e hazafias és emberies munka szolgálatába és maradjunk hozzá méltóak hőseink és még inkább saját magunk megbecsülésében.

A városi önkormányzat demokratizálása.

A városok, az általános választói jog és a virilizmus cím alatt vezető helyen megjelent cikkünk úgy itthon, szűkebb hazánkban, mint a távolban is, ahol lapunkat olvassák, élénk viszhangra talált. Nem csodálkozunk tehát azon, hogy a »B. F. Ujság« helyi sajtó-organuma is külön fejezet alatt foglalkozik fejtegetéseinkkel és azok egy töredékét szívesen leközli.

Csak sajnáljuk, hogy a »B. F. Ujság« cikkünk végső következtetésével mostohán bánt el, amennyiben azokat már nem idézte, mert ezzel a mulasztással a beismert gyönyörködése csonka maradt. Ezért kénytelenek vagyunk újból hangsúlyozni, — mert hisz cikkünk tenorja ép az volt — hogy a városok szervezetének demokratizálását, tehát a városi polgárságnak a városok önkormányzatánál való uralmát nem az a hangzatos program szolgálja, amely az általános választói jog után áhítoz, hanem az, amely a virilizmust, az egyéni érdekeknek a képviselői jogát a városok önkormányzatából kiküszöbölni kívánja. Mert mit ér a legideálisabb választói jog, ha a polgárság a képviselőtestületbe a maga »általános« »egyenlő« és »titkos« választói jogával csak a tagsági helyek egy részére küldheti be a maga választottjait, ellenben a tagsági helyek másik felét a speciális érdekek képviselői tartják a maguk részére lekötvé.

Ha a polgárság a választottjaiban esalatozik, a legközelebbi választáson a bizalmát az arra érdemtelenekektől megvonhatja. De ki vonhatja meg a tagsági helyet a virilistától, ha még annyira is szembeszáll a polgárság

akarataival, amikor a saját egyéni érdekei neki ott privilegizált helyet biztosítanak. Ha a virilisták a nép bizalmát bírják, azokat a képviselőtestületbe be is fogja küldeni, de a polgárság bizalmát ki is kell majd érdemelniök. A vázshaboru egyik tanúsága az, hogy a képviselőtestület a jövő idők hatalmas követelményeinek akkor felelhet meg, ha az kizárólag a polgárság demokratikus szellemének és akaratának a kifejezője.

Azt a felvetett kérdést, vajjon helyeseljük-e az általános választói jogot, nem hagyjuk sokáig nyitva. Álláspontunkat lapunkban kifejtett cikkeinkben már ismertettük akkor, amikor a választójogi reform kérdése szönyegen volt. Az akkor vallott álláspontunk mellett harcoltunk következetesen, tekintet nélkül arra, hogy melyik párt volt az uralmon. Akkori álláspontunkhoz most is ragaszkodunk. Ma sincs okunk eltérni Kossuth Lajos, Széchenyi stb. nagyjainknak a választójog terén elfoglalt kardinális elveitől. A magyar állam ugy központi, mint vidéki közjogi szervezeteinek létét, fennmaradását semmiféle idegen és a magyar viszonyokhoz nem mért teoriák kedvéért nem koekázthatjuk. A magyar államnak magyarnak kell maradnia. Scotus Viatorok és sugalmazóik, tehát ellenségeink által hazánkba rég óta még a háboru előtt importálni igyekezett teoriákat nem fogadhatjuk el egyedül üdvöztöknök. A jelen háboru alatt is a magyar nemzet nem azért ontja patakokban a vért és nem azért hullatja életfájának virágait, hogy ellenségeinknek veszedelmet rejtő, danaida ajándéka előtt térdre boruljunk.

Végül még egy észrevételünk van. A »Bajai Hirlap« szerkesztősége a lap szellemi részét érintő cikkeinek megírásakor senki mástól nem fogad el utasítást, vagy irányítást, mint a saját legjobb meggyőződésétől. A lap technikai részét ellenben értekezleten állapítja meg, ami nem is történhetik meg másként, mint a lap szerkesztőségi tagjainak összejövetele utján, máskülönben megtörténhetnék, hogy egy ugyanazon témáról írának a lap szerkesztőségi tagjai egy ugyanazon lapszámba.

Ez az eshetőség a B. F. Ujságnál — koncedáljuk — nem fordulhat elő, de ez tán nem is érdem.

— **Határozások.** Schreier Simon vendég-lős rövid, kínos betegség után f. hó 24-én 69 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután ment végbe nagy részvét megnyilvánulása mellett a szegedi uton levő gyász-házból. — Pollák Bernát, a Pollák Bernát és fia bornagykereskedő cég megalapítója f. hó 26-án, Budapesten hosszas betegség után elhunyt. Halála városunkban nagy részvétet keltett.

A „Bajai Hirlap“ telefonjelentése.

Budapestről jelentik ma lapunknak: Az angol alsóházban lord Beresford kijelentette, hogy az angol tengerészeti vezérkar közlése szerint a német buvárhajók azért veszedelmesek, mert utjukban aknákat szórnak szét.

*

Miljukov orosz külügyminiszter a szerb nagykövetnek kijelentette, hogy Oroszországnak nemcsak biztosítja Szerbiának területi nagyságát, hanem nemzeti követeléseinek kielégítését is támogatja.

*

Konstantin görög király a fia György herceg javára a trónról állítólag lemondott.

*

Az angol hadsereg annyira elgyöngült a német hadsereg elleni offenzívájának 4-ik napján, hogy az Arras—Cambrais-i vonalon a támadást meg sem kísérl.

Meghozták a „Zrinyi“ halottait.

Eddig 36 érkezett meg. — A többi vasárnapra jelezték.

Sírátkozó

emberek és főleg asszonyok, dőcögő kocsikon, végig a hajóállomás felé és a kocsik között sok-sok gyalogos felnőtt és gyerek, szitáló esőben, éles északi szélben: ez volt a kép, amely mellett a „Fecske“ hajó, annyi vig társaság, mulató emberek volt hazahozója, fél árbocon ereszett zászlókkal tegnapelőtt a D. G. T. állomása előtt kikötött. Fedélzetén vastag ponyvával betakartan, hatalmas faládákban 28 Bajára irányított koporsó. Mind-egyikben egy-egy áldozata e szörnyű katasztrófának. A hajót Weisz állomásfőnök fogadta és azonnal intézkedett, hogy a hatóság kiszálljon.

A hatóság

részéről, rövid idő múlva, Dr. Versényi fogalmazó és Dr. Pollerman tisztifőorvos jelentek meg és megkezdődött közel négy órán át — a halottak átvétele és elszállítása. A főorvos a szabályszerű ölmozást ellenőrizte, a fogalmazó pedig a hozzátartozókat és az érdekelt községek előjáróságait értesítette. Nem sokára megérkezett Horváth bajaszentistváni főjegyző is, mert oda is hét holttest érkezett.

Ezalatt a parton megindult a sírás szomorú lavinája és csakhamar zokogás verte fel e büszke folyó megszokott csendjét. Emitt fiatalok, amott aggok borultak a gyalulatlan deszkákra, távolabb egy szabadságot katoná vigyázott szivszorongva a feleségét és gyermekét vivők lépéseire. A közönség a megható esethez méltó rendben és csendben részvételt állta hozzá a sorfalat. Megjötték a halottas kocsik és egy másután vitték el előbb a bajai halottakat, azután egyszerű parasztszekereken a vidékieket a városban és utcák hosszát, némán könnyes szemekkel nézték az emberek...

Az eddig érkezett halottak névsorát — és ezek között vannak a tegnapi személyhajóval érkezettek is, összesen 36-an, — itt közöljük:
Pál József 25 éves, Bátmonostor.

Balog János 35 éves, Szeremle.
Ditelján Julianna 4 éves, Bajaszentistván.
Agatity Mihály 70 éves, Bajaszentistván.
Agatity Mihályné 46 éves, Bajaszentistván.
Cseszlár Istvánné 26 éves, Baja.
Németh Istvánné 40 éves, Baja.
Gébert Ádámné 55 éves, Gara.
Elmer András 36 éves, Gara.
Hengen Bálintné 37 éves, Csonoplya.
Kling Ferenc 43 éves, Bácsborsod.
özv. Krix Gáborné 58 éves, Bácsvaskut.
Gyurákovits Antal 4 éves, Baja.
Dobler Anna 15 éves, Bácsvaskut.
Dobler Katalin 21 éves, Bácsvaskut.
Kubinyák Antal 38 éves, Bácsvaskut.
Schmidtmeiszter Andrásné 20 éves, Bácsvaskut.
Englender József 56 éves, Bácsvaskut.
Reile Jánosné 40 éves, Gara.
Ditelján Jánosné 24 éves, Bajaszentistván.
Rummelhart János 45 éves, Bácsvaskut.
Polyák Jánosné 24 éves, Bajaszentistván.
Jarmatzki Kálmánné 35 éves, Bajaszentistván.
Hastenteifel Ferencné 51 éves, Bácsvaskut.
Gyurákovits Józsefné 70 éves, Baja.
Antal József 42 éves, Baja.
Dobler Mihály 42 éves, Bácsvaskut.
Kovács Sándor 63 éves, Baja.
Morát István 32 éves, Baja.
Stefánovits István 42 éves, Baja.
Karagity Jánosné 32 éves, Baja.
Tóth Józsefné 47 éves, Baja.
Ungár Pálné 53 éves, Baja.
Krix Antal 25 éves, Bácsvaskut.
Polyák István 5 éves, Bajaszentistván.
Nagy Pálné 50 éves, Baja.

Nép- és állatösszeírás.

A m. kir. miniszterium 1917. április 14 én 1377. M. E. szám alatt kelt rendeletével az ország közéletének helyes és tervszerű irányítására, a polgári népességnek, valamint a lo, szarvasmarha, juh és sertésállományok összeírását, ugyiszintén az 1917. évi vetésterület felvételét elrendelte.

Ezen összeírás számláló biztosok által a rendelet szerint folyó év május hó 1–3 napjában fog megtartatni.

Tekintettel a rendeletben előírt idő rövidségére, nehogy a számláló biztosokak kétszer kelljen egy és ugyanazon helyre menni, a polgármester hirdetmény útján felhívja a város közönségét, hogy ezen napokon addig, míg a számláló biztos ott nem volt, családjukból, esetleg kivételesen szomszédjaik közül oly egyén maradjon otthon, aki családjuk számáról, koráról, foglalkozásáról és állatállományukról pontos felvilágosítást tud adni.

Amennyiben valaki a családból otthon nem volna, vagy senkit meg nem bizna, úgy ezen adatok bementése végett a városházára fog idézteni. Leghelyesebb, ha a családtagok számát (név szerint felsorolva), a korát, valamint az állatállományt és hogy lisztkészlete saját termésű, vagy pedig természetbeli járandóságukból fedezik-e? ezt papírlapra felírják és azt adják át a számláló biztosnak.

Aki az összeíráshoz szükséges adatok szolgáltatását megtagadja, vagy tudva valótlan adatokat közöl, vagy a hatóság ellenőrzését meggyúsítja vagy kijátsza, az, amennyiben eslekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

HIRLEK.

— Zita királyné névnapja. Zita királyné névnapja alkalmából f. hó 24 én, az itteni összes tanintézetekben a tanítás szünetelt és a tanulójusság a hitfelekezetek által e napon tartott ünnepi isteni tiszteleteken résztvett. — A plébánia templomban reggel 9 órakor hálaadó ünnepi nagymisést tartottak, amelyet Vojnits Dániel apátplébános celebrált. A nagymisést a helybeli katonai hatóságok képviselői, a városi tanács és nagyszámú ünnepi közönség vettek részt.

— Két magyar író halála. A magyar újságírást és a magyar irodalmat kettős veszteség érte e héten Tömörkény István a Szegedi Napló főmunkatársának és Timár Szaniszló a Magyar Híradó felelős szerkesztőjének elhalálozásával. Tömörkény István 51 éves korában hunyt el Szegeden, amelynek talaja és környéke volt írói lelkének, érdeklődésének, s vonzódásának birodalma mindhaláláig. Temetése csütörtökön délután ment végbe impozáns részvét megnyilvánulása mellett. A Szegedi Napló szerkesztősége nagynevű munkatársának elhalálozása alkalmából megleghangú gyászjelentést bocsátott ki. — Timár Szaniszló, a budapesti újságírói gárda egyik legszimpatikusabb tagja, 58 éves korában hunyt el Budapesten. Művészi tollal megirt tárcáit és könyveit a magyar olvasó közönség meleg rokonszenvvel fogadta és kedvelt olvasmányai közé sorolta. Elhalálozásának hírérel fájdalommal értesült Baja városa is, amely a derék írónak szülővárosa volt és amelyhez életében mindig meleg szeretettel és állandó érdeklődéssel vonzódott. Temetése vasárnap délelőtt lesz a rákoskeresztúri temetőben.

— Hadigondozókat összeíró bizottság. Vojnics Ferenc dr. polgármester a hadigondozói tisztségre alkalmas személyeket összeíró bizottság tagjait f. hó 27-én, délelőtt 10 órakor tartandó ülésre egybehívta. A főispán az összeíró bizottság tagjaiul Bajay Péter, Fehérváry Ferenc, Gebhardt Dezső, Müller József, Reich Vilmos és Werner Adolf dr.-t nevezte ki.

— A felmentéseknél követendő eljárás újabb szabályozása. Minthogy a felmentéseknél ezidőszent folyamatosan levő revíziója alkalmával az összes érvényben levő felmentésekre vonatkozólag végérvényes döntés történik, szükségessé vált az ezután előterjesztendő új felmentési kérelmek körül követendő eljárás szabályozása. Erről a honvédelmi miniszternek 7900—917. sz. most megjelent rendelete intézkedik, amely kimondja, hogy a hadseregszállítási tüzemeket, vasuti és hajózási tüzemeket, továbbá a pézszügyőrséget kivéve, minden felmentés kizárólag az ő hatáskörébe tartozik. Régebbi felmentések meghosszabbítását, minthogy minden felmentett amúgy is revízió alá kerül, ezentul nem kell kérelmezni. Április 20-tól kezdve írásbeli felmentési kérelmeket semmiféle hatóságnak elfogadni nem szabad. Kérelmét mindenki szóbelileg tartozik előadni az illetékes polgármesteri hivatalnál vagy községi előjárásnál, amely megfelelő igazolás esetén négy példányban ugyanolyan jegyzékbe vezeti az adatokat, amilyenek a revízió alá használtatnak. A községek a jegyzékeket a főszolgabíróhoz küldik be, aki azokat véleményével ellátva három példányban a főispánhoz, illetve kereskedelmi, ipari és pénzügyi felmentéseknél az illetékes kereskedelmi és iparkamarához beküldi. Egy példány nyilvántartás céljából a községekhez küldendő vissza. Városokban a polgármesteri hivatalok (katonai ügyosztály) maguk végzik az elsőfokú véleményezést és küldik be a névjegyzékeket a főispánhoz vagy a kamarához. Bevárási engedélyek utjonnan előterjesztett kérelmeknél csak rendkívül kivételes esetekben adhatók, ha a kérelmezőnek azonnali bevonulása a közérdek nagymérvű károsodásával járna.

— **Vasutállomás kibővítése** céljából ma-tan rendőri bejárás volt pénteken délután. Az itteni vasutállomásnál az emelkedett for-galom könnyebb lebonyolítása végett a rak-tár mentén egy husz méter hosszú és meg-felelő szélességű kitűnően kövezett ut, ugy-szintén a pályaudvaron 3 új mellék sínpár lett építve és ennek folytán szükségessé vált új váltók és egyéb szükséges forgalmi esz-közök lettek beállítva. A sínpárokkal kibő-vített pálya testet tegnap járta be a bizottság és azt, miután kifogástalannak találta, átvette.

— **Szentgáli Antal előadása Budapesten.** A Bajai Szabadlécális Szövetség műsorába már felvett Szibériáról, városairól, tekintettel a fogolytáborokra vetített képekkel kísért előadását Szentgáli főhadnagy, okl. mérnök földünk e hó 28-ikán délután 6 órakor tartja meg Budapesten a gróf Széchényi Béla el-nöklete alatt alakult Magyar Keleti Kultur-központ (Turián Társaság) kebelében. Az előadás iránt a fővárosban is nagy az érdek-lődés, ami már az aktuális eimből is meg-magyarázható és nálunk is érthető kíváncsi várakozást vált ki.

— **Rendőrségi hír.** Strubán Jánosné fehérlő-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségnél, hogy lakója Gubernyák Sándor molnárségéd, aki egyébként az utca réme volt, szóváltás közben berohant Strubán Jánosné szobájába és ott ültelgelni kezdte, majd dühében később föltogatta és aztán az égő takaréktűzhelyre lökte, hol az asszony mindkét karja és keze-feje könnyebben megégett. A dulakodás köz-ben az asszonnynak sikerült az utcára futni, ahová a dühös ember is követte, de itt már a nagy sikoltásra összeverődött szomszéd-asszonnoknak sikerült a dühös embert úgy körülfogni, hogy ez alatt a megtépett asszony egér utat véve, a szomszédba menekült. A rendőrség a garázda ember ellen az eljárást megindította.

— **Április 30-ika a fémbezolgáltatás** utolsó terminusa. Minden késedelmező, akinek még szolgáltatásra kötelezett fémei vannak, a saját érdekében és a honvédelem érdekében cselekszik, ha fémeit mielőbb bezolgáltatja a hivatalos fémbevéltőknél, amelyeknek ellenér-tékét rögtön készpénzben a hatóságok által ellenőrzött árakon tartoznak kifizetni.

— **Városi hirdetmény a gázgyár ellen.** A szegedi légszuszgyár hirdetményben hozta tudomására a közönségnek hetekkel ezelőt, hogy a légszusz és villany egységi árait föl-emeli és nem fizetés esetén pört indít. Erre trgyalások indultak meg a város és a gyár között, amik azzal végződtek, hogy egyfelől a gyár jelentette ki, hogy mégis csak pöröl, másfelől a tanács hirdetményben tudatja a közönséggel, hogy az egyoldalú emelésből előálló különbözetet nem tartozik fizetni. A hirdetményben a tanács megnyugtatta a kö-zönséget afelől is, hogy a többlet kifizetésé-nek megtagadása esetén a gyár nem vonhatja meg a szolgáltatást attól, aki a régi, egyez-ményes árakat pontosan kifizeti. A gyár egyébként nem is szándékozik ezt megkísér-teni. Bár számláiban mind a két számítás sze-tint föl fogja is tüntetni az árakat, nem kö-veteli az új árak fizetését a bírói döntés előtt.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Árverési hirdetmény.

A bácsalmási takarékpénztár rt. felszámolás alatt bácsalmási cég közhírré teszi, hogy a bácsalmási 952 sz. telekkönyvi betétben A. I. 1 sor és 1727. hrsz. alatt felvett 485 négy-szögöl területű házat és udvarát és a 4. sor 1728/1/a. hrsz. alatt felvett 333 négy-szögöl területű kertjét Kamarás Imre bácsalmási kir. közjegyző közbenjöttével folyó évi május hó 14. napján délelőtt 9 órakor Bácsalmáson, Rákóczi ut 11. szám alatt lévő helyiségében nyilvános árverésen el fogja adni.

Az árverés részletes feltételei az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A felszámoló bizottság.

1577/1917. kapt. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvé-delemi miniszterium 3793/20. b. eln. 1917. számú rendeletével elrendelte a lakások ajtain levő réz és bronz kilincsek, ajtózárok, gombok, kilincsrózsák, kulcslyuk-pajzsok, kulcslyuk-fedők, zárpajzsok, ajtófogantyúk (lengőajtókön, szélfogókön) igénybevételét.

Az igénybevétel akként fog történni, hogy a kereskedelemügyi miniszterium által e cél-ból megbízott vállalat igazolvánnyal ellátott alkalmazottai házról-házra járva, az ajtók fent felsorolt tartozékait azonnal leveszik s nyom-ban más, teljesen megfelelő anyaggal helyet-tesítik.

Mindenki köteles megengedni, hogy a ki-cserélő vállalat alkalmazottai házába belépje-nek s ott az ajtóvereteket kicseréljék. A vállalat tagjai jogosultak ott, ahol a ház tulajdonosa, lakója vagy ezek hozzátartozói nincsenek otthon, a lakás zárt két szomszéd tanu jelenlétében felnyitni, a vereteket kicserélni, kötelesek azonban az ajtót a tanuk jelenlét-ben ismételten teljesen lezárni.

Amennyiben a veretek megfelelőik s szá-bályszertben felrakattak, a háztulajdonosnak egyéb fértésre joga nincs.

Ha azonban a vállalat megbízottai nem megfelelő vereteket alkalmaznak, vagy az ajtók lezárása körül mulasztást követnek el, vagy bármi kifogás merül fel működésük ellen, jogosult mindenki eljárásuk ellen a tör-vényhatóság elől tisztviselőjénél panaszt emelni.

Aki ajtóvereteket eltitkol, a kicserélés elől elvon, vagy a kicserélő vállalat kiküldöttéit működésükben akadályozza, kihágást követ el s 2 hónapig terjedhető elzárással 600 koro-náig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Baja, 1917. évi április hó 21-én.

Dr. Molnár Mihály s. k.
rendőrkapitány.

1650/1917. kpt. szám.

Hirdetmény.

Hadseregünk fémszükségletének biz-tosítása megkívánja, hogy háztartásában levő sárgaréz és vörösréz tárgyait min-denki kivétel nélkül szolgáltatassa be.

Mint hogy vannak még mindig oly bajai lakosok, kik háztartási fémeiket

nem szolgáltatatták be, felhivom ezen bajai lakosokat, hogy háztartási féme-ket folyó évi április hó 30-ig a Schle-singer-féle vaskereskedésbe szolgáltatassák be, mert ellenkező esetben szigoruan fognak büntetni.

Baja, 1917. évi április hó 21-én.

Dr. Molnár Mihály s. k.
rendőrfőkapitány.

487. szám.

Pályázati hirdetés.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur rendeletére a bajai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző intézetben és a vele kapcsolatos internátusban 1917. évi szeptember hó 1-től 1918. év június hó 30-ig terjedőleg a bentlakó tisztviselők, 150 növen-dék és a személyzet köztartására szükséges élelmezési cikkek, fűtőanyagok szállítására ezennel pályázatot hirdetek.

Az ajánlat a következőkben felsorolt cikkek mindegyikére külön-külön teendő meg:

1. Tej. Frissen fejt, teljes tej. Naponként szállítandó 48 liter.

2. Marhabús. Egyhavi szükséglet mintegy 250 kilogramm.

3. Disznóhús. Disznózsir. Havonkénti szük-séglet 140 kg. disznóhús, 80 kg. disznózsir.

4. Fűszerárú és világító anyagok. (Pörkölt kávé 1 kg., cukor 8 kg., rizs 53 kg., lencse nagyszemű, jól főhető 72 kg., só 15 kg., bab 200 kg., borsó, árpagyöngy, mák, dió, csőtészta, gyertya, petróleum.)

5. Gazdasági termények. Rózsaburgonya 1000 kg. szükséglet, tojás 120 db szükséglet.

6. Koks. 250 mm. elsőrendű szállítólevéllel igazolandó gázgyári diókoksz.

Az összes felsorolt cikkek mindenkor a legjobb minőségben és a rendelésnek megfe-lelően, kifogástalanul, teljes mértékben szállít-andók.

Az ajánlattétel céljakól esetlegesen szüksé-ges részletesebb leírás, a különleges szállítási feltételekre vonatkozó tájékoztatás ezen hir-de-tésben alább kitűzött határidőig naponként a délelőtti hivatalos órákban az intézet igaz-gatójánál nyerhető. Az ajánlatok 1 koronás bé-lyeggel ellátva, lepecsételt levélben május hó 5 én déli 12 óráig az igazgatóságnál nyujtan-dók be. Ezekben feltüntetendő az, hogy a szállítandó cikkek napi árából hány százalék kedvezményt enged az ajánlattevő.

A számviteli szabályzat értelmében az aján-lattevők a valószínű szállítmányok értékének 5 százalékát tartoznak ajánlataik benyújtása alkalmával az igazgatóságnál letenni, amely összeg az el nem fogadott ajánlattevőknek hiánytalanul visszafizetetik. Az alkuegyezés megkötése után a szerződők a valószínű szá-lítmányok értékének 10 százalékát tartoznak az állampénztárba a vallás- és közoktatásügyi miniszteri táca javára letétként befizetni. A beérkezett ajánlatokat a kiküldött bizottság az ajánlattevők jelenlétében bontja fel. Ennek időpontjáról az ajánlattevőket az igazgató kül-lön értesíteni fogja.

Az áruszállítási szerződéseket az államkinc-sár nevében az intézet igazgatója köti meg. A számlákkal a köztartásvezető tanár havon-ként leszámol és bélyeges nyugtatvány ellené-ben minden hónap elsején készpénzzel fizeti az összes szállított cikkek árát.

Baján, 1917. évi április hó 14-én.

Amler Antal

áll. tanítóképző int. igazgató.

Vége a kávéhiánynak!!

és cukorral is takarékoskodott. A Fischer-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ kapható nagyban a Fischer féle Folyékony Pótkávé részt. közp. eladási irodájában, Budapest, I. Átlós-ut 22 24 26 28. sz. alatt. — Telefon 10 22 — Kiesinyben minden jobb fűszerkereskedésben.

Keverjen egy pohár tejbe egy kávéskanálnyi FISCHER-féle PÓTKÁVÉT és édesítse meg egy kockacukorral. Kifűnő ízű, táp-áó reggelihez jut a Fischer féle Folyékony Pótkávé részt.

2043/1917. kapt. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a belügyminiszterium rendelete folytán minden bajai földtulajdonos tartozik idegen vidékről Bajára jövő mező munkásait a szokásos bejelentésen kívül a rendőrség 29. számú hivatalos helyiségben külön bejelenteni azon célból, hogy azoknak himlő ellen való beoltásáról intézkedés legyen tehető.

Felhívom tehát a földtulajdonosokat, hogy ezen rendelkezésnek büntetés terhe mellett tegyenek eleget.

Baja, 1917. évi április hó 21-én.

Dr. Molnár Mihály s. k.
rendőrkapitány.

4916/1917/33. kiv. közgy. jkvi.

Hirdetmény.

A Bajai Gyümölcsészeti egyesület tulajdonát képezet, 9 h. 1445 négyszögöl kerti föld s a rajta lévő épületek, berendezések, ültvények, az egyesületi terhekkel és köve telésekkel, Ba. város közönsége tulajdonába átvétele s a Bajai Takarékpénztár javára bekebelezett 5000 (ötezer) korona tartozásnak a házi pénztári törzsvagyton alap terhére ki fizetése elrendelése tárgyában közérdekű határozat hozott.

Mely határozat az 1886. évi XXI. t. c. 7. és 8. § a értelmében azzal hirdettetik meg, hogy ellene a meghirdetéstől számított 15 nap alatt a város polgármestere útján a m. kir. Belügyminiszter urhoz fellebezés nyújtható be.

Baja város törvényhatósági bizottságának 1917. évi április hó 12-én tartott közgyűléséből.

Vojnics Ferenc dr.
polgármester.

Pezsgődugót

használt, de nem töröttet, veszek 40 fillérért, darabját, palackdugót 5 K kg. utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükséges. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb — gasabb árajánlatot —

ROBICSEK ADOLF
parafadugógyár.

Budapest, Nefelejts-utca 15. szám.

Eladó házak

Baján a Florián utcában 48. és 52. szám alatti házak szabadkiszámból, előnyös feltételek mellett **eladóak.**

Segítsünk adományainkkal a lerombolt kárpátfalvak felépítéséhez.

HAJSZÁLAKAT

az arc, mel és karról „Rosalie” törv. végleg eltávolítani a „dett szerrel, villannyal való kezeléssel lehet. Ártalmatlan, fájdalommentes kezelés. Pattanást, szeplőt, szemölcsöt nyomtalanul eltünteti. Arcmasszage jutányos kivételben. Nálunk is kapható oly szer, mely percek alatt eltávolítja a hajszálakat, de természetesen csak rövid időre. Archámlasztó készlet 15. — korona, mely 8 nap alatt az arcról minden foltot eltünteti. Bőrfehérítő 6. — korona, poudér 5. — korona, szeplőkrom 4. — korona. Vidékieknek lakás fentartva. Diszkrét vidéki szétküldés. Levelekre válasz.

„ROSALIE” kozmetikai intézet Bpest, VII. ker., Király-u. 51 szám a Terézvárosi templommal szemben.

BUZIÁSFÜRDŐ

Magyarország legszénsávdusabb, szénsavas, sós, vasas, radioaktiv forrásai. Moor-fürdők. Hidegvizgyógyomód. — Elsőrangú **SZIVGYÓGYFÜRDŐ** Term. szénsavas sós radioaktiv fürdők.

NŐI BAJOKNÁL.

Hólyagbaj, vesebajok, köszvény, csuz és — idegbántalmaknál. —

SZIVBAJOKNÁL.

Billentőhibák, szivizom gyengesége, érelmeszesedés, ideges szivbajok.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy szurt sebek után fellépett hidegkéknél, izületi bajoknál gyengeségi állapotoknál. —: Ivókúra, Zanderintézet, Röntgen és kórvagyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május-október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:

Mahler Gyula dr.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak Biasini J. dr., Porutiu R. dr., Schopf J. dr., Sugár R. dr., Glass R. dr. urak. Részletes prospektussal szolgál: Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósága.

CSINOS KIVITELŰ NÉV-
JEGYEK RENDELHETŐK
A KIADÓHIVATALBAN

Csuz, köszvényben

belső bajokban szenvedők évszázadok óta bevált rádiumos gyógyító fürdője

LIPIK (Szlavonia) 64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdővel egyesített gyógypanzió. Prospektust kívánatra küld a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG**. Radioakt., alkalic., sós, jód, hőforrások. **ISZAPKEZELÉS.**

Eladó

ház kerttel együtt, mely áll 3 lakásból, cselédház, kocsiszinből. 757 négyszögöl. Szent Antal utca 65. szám - Bővebbet Sárközy József Bpest I. Mátray-u 5-7. sz.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

**MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER**
természetes gyógyvíz
SAVANYUVÍZ

A drága ártalmatlan

a légutak megbetegedéseknél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Schvarcz József és Zsa

Budapest, Vilmos osászár-ut 53. (saját ház)

MŰSZAKI UNIVERSUM (Alapítva 1884.)

LEGKITŰNŐBB BESZERZÉSI FORRÁS

GÉPEK, SZERSZÁMOK,
SZIJJAK, OLAJOK, ZSIRADÉKOK
BÁRMIFÉLE CIKKEK

ÖSSZES IPARI, GAZDASÁGI
ÉS HÁZI CÉLOKRA. —: —:

SÜRGÖNYCIM: USZÓ, BUDAPEST.

Fatalpu cipőgyár

Haas Lipót

Eladás nagyban és kicsinyben gyári áron:

Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-46
Juhbőr	K 12.30	14.60	17.—	21.10
Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-46
Borjubőr	K 13.40	15.80	18.10	22.20
Nagyság	27-28	29-35	36-39	40-46
Lóbox	K 17.—	20.50	22.80	27.50

Felőrész bőrből, talp és sarok fából.

Gyárak, bányák, gyermekmenhelyek, fogolytáborok, gazdaságok engedélyben részesülnek.

Budapest, VII. kerület Erzsébet-körut 28. szám.

Vidéken: Debrecen, Nagyvárad, Kolozsvár, Temesvár, Győr, Fiume.